

*Приложение № 2 към Протокол № 8 от 23.05.2023 г.
от заседание на Съвета на директорите на
„Пенсионноосигурителен институт“ АД*

„ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“ АД

ПРАВИЛА

НА ФОНД

**ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ
„ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“**

СЪДЪРЖАНИЕ:

РАЗДЕЛ I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ И ПОНЯТИЯ	стр. 3
РАЗДЕЛ II. ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	стр. 4
РАЗДЕЛ III. НАИМЕНОВАНИЕ НА ФОНДА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	стр. 5
РАЗДЕЛ IV. НАИМЕНОВАНИЕ, СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО, УПРАВЛЯВАЩО ФОНДА. УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ	стр. 5
РАЗДЕЛ V. ВИДОВЕ ПЕНСИИ ОТ ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ, НАЧИН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО ИМ И ПОКРИТИТЕ РИСКОВЕ	стр. 6
РАЗДЕЛ VI. УСЛОВИЯ, РЕД, НАЧИН И СРОКОВЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА	стр. 11
РАЗДЕЛ VII. РАЗХОДИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА	стр. 13
РАЗДЕЛ VIII. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАЩАНИЯТА И ПРЕИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ПЕНСИИТЕ	стр. 14
РАЗДЕЛ IX. ПРИНЦИПИ, ЦЕЛИ, ИЗИСКВАНИЯ И ОГРАНИЧЕНИЯ В ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА НА ФИПП	стр. 15
РАЗДЕЛ X. МЕТОДИ И ПЕРИОДИЧНОСТ НА ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА	стр. 19
РАЗДЕЛ XI. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВОДЕНЕ НА АНАЛИТИЧНИ СМЕТКИ ВЪВ ФОНДА	стр. 19
РАЗДЕЛ XII. РЕД И НАЧИН ЗА ПОКРИВАНЕ НА НЕДОСТИГ ВЪВ ФОНДА	стр. 20
РАЗДЕЛ XIII. РАЗМЕР НА ТАКСАТА, СЪБИРАНА ОТ ДРУЖЕСТВОТО	стр. 21
РАЗДЕЛ XIV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДРУЖЕСТВОТО, НА ПЕНСИОНЕРИТЕ ИНА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ	стр. 21
РАЗДЕЛ XV. РЕД И НАЧИН ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА ЛИЦАТА, ПОЛУЧАВАЩИ ПЛАЩАНИЯ, И НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ, И ЗА ОБЯВИ И СЪОБЩЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФИПП	стр. 23
РАЗДЕЛ XVI. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА	стр. 24
РАЗДЕЛ XVII. ЗАПАЗВАНЕ НА ПРАВАТА НА ЛИЦАТА С ОТПУСНАТИ ПЕНСИИ ПРЕДИ ПРИЕМАНЕТО НА ПРОМЯНА В ПРАВИЛАТА, НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ ИНА ПОЕТИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ТЯХ	стр. 24
РАЗДЕЛ XVIII. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	стр. 25

I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ И ПОНЯТИЯ

1. „**Дружество**“ - ще се използва по-нататък за "Пенсионноосигурителен институт" АД.

2. „**Правила**“ - навсякъде в текста ще се разбира, че това са настоящите Правила на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „Пенсионноосигурителен институт“.

3. „**Фонд за изплащане на пожизнени пенсии**“, накратко в текста по-долу „**Фонд**“ или „**ФИПП**“ - ще се използва за управлението от Дружеството Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „Пенсионноосигурителен институт“ по смисъла на чл. 192а от КСО, създаден с решение на Съвета на директорите на Дружеството за изплащане на допълнителни пожизнени пенсии при осигуряване в универсален пенсионен фонд, в това число на пожизнени пенсии с разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионери възраст, както и на дължимите средства на наследници на починали пенсионери.

4. „**Пенсионер**“ е физическо лице, което получава лична допълнителна пожизнена пенсия за старост от Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „Пенсионноосигурителен институт“, в съответствие с изискванията на част втора на КСО, условията на настоящите Правила и Правилника на УПФ „Пенсионноосигурителен институт“, по договор, сключен между „Пенсионноосигурителен институт“ АД и физическо лице, осигуряващо се в Универсален пенсионен фонд "Пенсионноосигурителен институт", с придобито право на получаване на допълнителна пожизнена пенсия за старост.

5. „**Наследници**“ са Наследниците по закон на Пенсионера при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от ЗН, на които се изплащат еднократно съответните дялове при спазване на чл. 170 от КСО.

6. „**Допълнителна пенсия**“ е лична допълнителна пожизнена пенсия за старост, която представлява месечно плащане от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на Пенсионера от определена дата до неговата смърт, чийто размер не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му.

7. „**Пенсионен договор**“ е сключеният в писмена форма договор, който урежда взаимоотношенията между Пенсионера и Дружеството във връзка с получаването на допълнителна пенсия от Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

8. „**Технически лихвен процент**“ е лихвата, която се прилага при изчисляване размера на допълнителната пожизнена пенсия за старост. Изискванията към техническия лихвен процент се определят в КСО и Наредба № 69 на КФН.

9. „**Актюерски разчети**“ са съвкупност от статистически методи и правила, които се прилагат за определяне на очаквания приход от бъдещи вноски и инвестиции, както и за определяне на дължимите суми за изплащане на бъдещите пенсии от Дружеството.

10. „**Биометрични таблици**“ са статистически таблици, с информация за смъртност и предстояща продължителност на живота.

11. (нов 29.06.2022 г.) „**Разсрочено плащане**“ представлява договорно изплащане на сума на няколко части с еднакъв или различен размер, на равномерни или неравномерни периоди.

II. ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

1. КСО - Кодекс за социално осигуряване;

2. КФН - Комисия за финансов надзор;

3. НАП - Национална агенция за приходите;

4. НОИ - Национален осигурителен институт;

5. НСИ – Национален статистически институт;

6. Наредба № 9/19.11.2003 г. на КФН - Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партии и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания;

7. Наредба № 19/08.12.2004 г. на КФН – Наредба № 19 от 08.12.2004 г. за пенсионните резерви и резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии;

8. Наредба № 52/21.10.2016 г. на КФН - Наредба № 52 от 21.10.2016 г. за реда и начина за отчисляване на таксите по чл. 201, ал. 1, т. 2 и 3 и чл. 256, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване, събирани от пенсионноосигурителните дружества;

9. Наредба № 61/27.09.2018 г. на КФН – Наредба № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества;

10. Наредба № 68/10.06.2021 г. на КФН - Наредба № 68 от 10.06.2021 г. за резервите на пенсионноосигурителните дружества за гарантиране на brutния размер на вноските в универсалните пенсионни фондове;

11. Наредба № 69/15.06.2021 на КФН – Наредба № 69 от 15.06.2021 г. за техническите лихвени проценти по чл. 169, ал. 1, т. 3 и ал. 8, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване и формулите за изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии за старост;

12. Наредба № 70/29.06.2021 г. на КФН - Наредба № 70 от 29.06.2021 г. за изискванията към фондовете за извършване на плащания.

III. НАИМЕНОВАНИЕ НА ФОНДА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 (1) Настоящите Правила уреждат организацията и дейността на създаден от Дружеството фонд с наименование **ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ „ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“**, наричан по-нататък за краткост Фонда или ФИПП.

(2) (доп. 29.06.2022 г.) Организацията и дейността на Фонда се извършват в съответствие с разпоредбите на КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане, настоящите Правила и другите вътрешни актове, приети от Дружеството.

(3) (изм. 29.06.2022 г.) Наименованието на фонда ще се изписва на латиница по следния начин: Lifetime pension fund „Pension Assurance Institute“.

(4) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии е обособено имущество, което се управлява и представлява пред трети лица единствено от Дружеството чрез лицата, които го представляват по регистрация в Търговския регистър и регистър ЮЛНЦ при Агенция по вписванията.

IV. НАИМЕНОВАНИЕ, СЕДАЛИЩЕ И АДРЕС НА УПРАВЛЕНИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО, УПРАВЛЯВАЩО ФОНДА. УЧРЕДЯВАНЕ И РЕГИСТРАЦИЯ

Чл. 2 Фондът се създава и управлява от **„ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ“ АД (Дружеството)**, регистрирано в Търговски Регистър към Агенция по вписванията с ЕИК: **200098313**, със седалище и адрес на управление: град София, ПК: 1618, бул. “Цар Борис III” № 136В, притежаващо лицензия № 03-ПОД от 28.02.2008 г. за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване, издадена от Комисията за финансов надзор.

Чл. 3 (1) Дружеството създава ФИПП за изплащане на допълнителните пожизнени пенсии за старост при осигуряване в УПФ „Пенсионноосигурителен институт“.

(2) Фондът е създаден с решение на Съвета на директорите на Дружеството, протокол № 8 от 12.05.2022 г. при определянето на първата допълнителна пожизнена пенсия за старост от фонда.

(3) Фондът е учреден с постановяването на **решение № 388-ФИПП от 19.05.2022 г.** на Комисията за финансов надзор за вписването му в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 13 от Закона за КФН за дружествата за допълнително социално осигуряване и управляваните от тях фондове. Фондът е вписан от Агенцията по вписванията на 23.05.2022 г. с БУЛСАТ № **180742908**.

Чл. 4. Фондът за изплащане на пожизнени пенсии се създава за неопределен срок.

Чл. 5. Фондът за изплащане на пожизнени пенсии се формира от:

1. прехвърлените средства от индивидуалните партии на лицата, на които е определена допълнителна пожизнена пенсия за старост;

2. дохода от инвестиране на средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии;

3. прехвърлените средства по реда чл. 170, ал. 9, т. 1 – 3 от КСО;

4. прехвърлените средства от Резерва за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии, по реда и при условията за покриване на недостиг в ФИПП, а в случай на недостиг на средства в резерва – със собствени средства на Дружеството.

Чл. 6 Дружеството управлява средствата на Фонда за изплащане на пожизнени

пенсии с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация в интерес на Пенсионерите и техните Наследници.

Чл. 7 (1) Фондът за изплащане на пожизнени пенсии не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Дружеството, както и за загуби от дейността му.

(2) Активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии не могат да се придобиват по давност.

(3) С активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии не могат да се изпълняват задълженията на Дружеството и на управляваните от него фондове, освен по сключените договори за изплащане на допълнителни пожизнени пенсии за старост и други предвидени в КСО и действащата нормативна уредба плащания.

Чл. 8 От Фонда за изплащане на пожизнени пенсии:

1. се изплащат допълнителните пожизнени пенсии за старост и дължимите средства на Наследниците на починалите Пенсионери, и се извършват разходи в страната за тяхното изплащане съгласно настоящите Правила;

2. се извършват разходи за придобиване и продажба на неговите активи;

3. се изплаща таксата по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО;

4. (доп. 29.06.2022 г.) се прехвърлят средства по реда на чл. 192а, ал. 15, т. 1 и ал. 17 от КСО;

5. не може да се извършват плащания, различни от предвидените в т. 1 – 4.

V. ВИДОВЕ ПЕНСИИ ОТ ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ, НАЧИН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО ИМ И ПОКРИТИТЕ РИСКОВЕ

Чл. 9 (1) Осигуреното лице придобива право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1. от КСО.

(2) Осигуреното лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускане на пенсия, в размер, не по-малък от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

(3) Допълнителната пожизнена пенсия за старост представлява месечно плащане на предвидена в пенсионния договор сума, дължима на пенсионера от определена дата до неговата смърт, чийто размер не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му.

(4) Пенсионноосигурителното дружество предоставя следните видове пенсии:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия;

2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане;

3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.

(5) Периодът на гарантирано изплащане на пенсията по ал. 4, т. 2 може да бъде от 2 (две) до 10 (десет) години в зависимост от избора на пенсионера.

(6) Срокът и размерът на разсроченото плащане и размерът на пожизнената пенсия по ал. 4, т. 3 се определят в зависимост от избора на пенсионера при спазване на ал. 3 от този член и на чл. 167а, ал. 4. от КСО.

(7) Пенсионноосигурителното дружество изплаща допълнителна пожизнена

пенсия за старост срещу прехвърляне във фонда за изплащане на пожизнени пенсии на натрупаните средства по партидата на осигуреното лице или на допълнения размер на средствата по партидата до размера на brutните осигурителни вноски в случаите, когато размерът на средствата по партидата е по-малък от сумата на brutните осигурителни вноски на лицето. При съпоставката на натрупаните средства по индивидуалната партида със сумата на brutния размер на осигурителните вноски не се вземат предвид прехвърлените средства по чл. 172 от КСО и доходът от инвестирането им, като от brutния размер на преведените осигурителни вноски се изключва частта от вноските, съответстваща на изплатените средства по чл. 139, ал. 1, т. 2 от КСО, ако има такива.

(8) Средствата по ал. 7 се прехвърлят:

1. в деня на сключване на пенсионния договор и техният размер се определя, като наличният брой дялове по индивидуалната партида в УПФ „Пенсионноосигурителен институт“, съответно допълненият размер на средствата съгласно ал. 7, в деня на сключване на пенсионния договор, се умножи по стойността на един дял, валидна за работния ден предхождащ деня на прехвърлянето, или

2. най-късно в работния ден, следващ датата на сключване на пенсионния договор, като в този случай средства по индивидуалната партида на осигуреното лице, съответно допълненият размер на средствата, към датата на договора, се начисляват като задължение на УПФ „Пенсионноосигурителен институт“ към Фонда за изплащане на пожизнени пенсии в деня на сключване на договора. Размерът на средства се определя, като наличният брой дялове по индивидуалната партида, съответно допълненият брой, в деня на сключване на пенсионния договор, се умножи по стойността на един дял, валидна за работния ден, предхождащ деня на сключването на договора.

(9) Първоначално определенният размер на пенсиите по ал. 4, съответно актуализираният и преизчислен размер на тези пенсии, не може да се променя, освен при извършване на актуализация или преизчисляване по реда на тези Правила.

ПОЖИЗНЕНА ПЕНСИЯ БЕЗ ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛОВИЯ

Чл. 10 (1) Определянето на размера на пожизнена пенсия от УПФ без допълнителни условия се извършва по формула, структурирана в Наредба № 69/15.06.2021 г. на КФН, която се основава на:

1. Размера на партидата на лицето, след допълването и до размера на brutните осигурителни вноски, ако този размер е по-голям от размера на партидата;

2. Таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт;

3. Технически лихвен процент, определен с решение на Съвета на директорите на Дружеството и одобрен от Комисията за финансов надзор.

(2) При получаване на този вид пенсия средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице се прехвърлят във фонда за изплащане на пожизнени пенсии и партидата се закрива. Няма наследствени права.

(3) Всяко лице, добило право на получаване на пожизнена пенсия и което е избрало да получава пожизнена пенсия без допълнителни условия, подава Заявление до Дружеството (по образец) за получаване на избраната пенсия и сключва с Дружеството Пенсионен договор по образец, в който се уреждат реда и условията за получаване на избраната пенсия.

(4) Пенсионният договор влиза в сила от подписването му от лицето и от Дружеството.

(5) Дружеството издава Разпореждане за регистриране и обслужване на всеки подписан договор.

ПОЖИЗНЕНА ПЕНСИЯ С ПЕРИОД НА ГАРАНТИРАНО ИЗПЛАЩАНЕ (ОТ 2 ДО 10 ГОДИНИ – ПО ИЗБОР НА ПЕНСИОНЕРА)

Чл. 11 (1) Дружеството изплаща на Пенсионера месечната пожизнена пенсия на два етапа:

1. По време на първия етап, през периода на гарантирано изплащане: Пенсионерът получава размер на месечната пенсия за определен от него период от 2 до 10 години;

2. По време на втория етап, след изтичане на гарантирания срок за плащане на пенсията: Пенсионерът продължава да получава пожизнена пенсия без допълнителни условия.

(2) Изчисляването на пенсията се извършва по формула, структурирана в Наредба № 69 от 15.06.2021 г. на КФН.

(3) Всяко лице, добило право на получаване на пожизнена пенсия от ФИПП и избрало пенсия с период на гарантирано изплащане подава Заявление до Дружеството (по образец) за получаване на избраната пенсия и сключва с Дружеството Пенсионен договор по образец, в който се уреждат реда и условията за получаване на избраната пенсия.

(4) Пенсионният договор влиза в сила от подписването му от лицето и от Дружеството.

(5) Дружеството издава Разпореждане за регистриране и обслужване на всеки подписан договор.

(6) (изм. 29.06.2022 г.) При смърт на пенсионера, преди изтичане на срока на гарантирано изплащане, настоящата стойност на дължимите му плащания до края на периода на гарантирано изплащане се изплаща еднократно на неговите наследници по закон, при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от Закона за наследството. Средствата, дължими на низходящите на лицето, получаващо пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане, които са починали след него, се изплащат поравно на техните низходящи, като по-близките по степен изключват по-далечните.

(7) След смъртта на пенсионер, получаващ пенсия с гарантиран период на изплащане, неполучената сума се актуализира по реда за актуализация, до извършване на дължимото плащане на съответния наследник.

(8) Отказът от наследството на починалия не лишава наследниците от правата им по ал. 6.

(9) Получаването на средства по ал. 6 не се счита за приемане на наследство.

(10) (изм. 29.06.2022 г.) Когато лицето няма наследници по ал. 6 дължимите средства остават във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии „Пенсионноосигурителен институт“.

ПОЖИЗНЕНА ПЕНСИЯ, ВКЛЮЧВАЩА РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ НА ЧАСТ ОТ СРЕДСТВАТА ДО НАВЪРШВАНЕ НА ИЗБРАНА ОТ ПЕНСИОНЕРА ВЪЗРАСТ

Чл. 12 (1) (изм. 27.06.2022 г.) Право на пожизнена пенсия, включваща разсрочено плащане на част от средствата до навършване на избрана от лицето възраст има осигурено лице, което е навършило възрастта за пенсиониране по смисъла на чл. 68 (1) от КСО и когато размерът на средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице в управлението от Дружеството универсален пенсионен фонд, натрупани към датата на определяне на пенсията са достатъчни. Срокът и размерът на разсроченото плащане и размерът на пожизнената пенсия се определят в зависимост от избора на осигуреното лице при спазване на чл. 167, ал. 3 и на чл. 167а, ал. 4 от КСО. Месечният размер на разсроченото плащане към датата на определянето му не може да бъде по-голям от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към същата дата и по-малък от 15 на сто от нейния размер, а размерът на пожизнената пенсия не може да бъде по-малък от 15 на сто от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му.

1. На лице, което желае да получава този вид пенсия, за да може да направи информиран избор, Дружеството предоставя разчет, който включва:

1.1. Размер на партидата, размер на сумата от брутни осигурителни вноски и размер на първата месечна пенсия, изчислена на основа на размера на партидата (на сумата от брутните осигурителни вноски, ако тази сума е по-голяма от размера на партидата);

1.2. Размер на средствата, необходими за получаване на минимална пожизнена пенсия и за остатъка на средства, които може да се получат разсрочено до определена от пенсионера възраст;

1.3. Разчет за месечна пожизнена пенсия на основа на средствата, чийто размер е избран от пенсионера, в т.ч. размер на оставащите средства за разсрочено изплащане до определената от него възраст.

2. Изчисляването на пенсията се извършва по формула, структурирана в Наредба. 69 от 15.06.2021 г. на КФН.

(2) Всяко лице, добило и избрало пенсия, включваща разсрочено изплащане до определена възраст, подава Заявление до дружеството (по образец) за получаване на избраната пенсия и сключва с Дружеството Пенсионен договор по образец, в който се уреждат реда и условията за получаване на избраната пенсия.

(3) Пенсионният договор влиза в сила от подписването му от лицето и от Дружеството.

(4) Дружеството издава Разпореждане за регистриране и обслужване на всеки подписан договор.

(5) (изм. 29.06.2022 г.) При смърт на пенсионера по време на разсроченото изплащане, сумата, възлизаща на настоящата стойност на разсрочените плащания, дължими след смъртта му съгласно предвидения план за разсрочено изплащане в договора с починалия, се изплаща еднократно на неговите наследници по закон, при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 – 10а от Закона за наследството. Средствата, дължими на низходящите на лицето, получаващо пожизнена пенсия включваща разсрочено плащане на част от средствата до навършване на избрана от лицето възраст, които са починали след него, се изплащат поравно на техните низходящи, като по-близките по степен изключват по-далечните.

(6) След смъртта на лице, получаващо разсроченото плащане по ал. 1, неполучената сума се актуализира по реда за актуализация, до извършване на дължимото плащане на съответния наследник.

(7) Отказът от наследството на починалия не лишава наследниците от правата им по ал. 5.

(8) Получаването на средства по ал. 5 не се счита за приемане на наследство.

(9) (изм. 29.06.2022 г.) Когато лицето няма наследници по ал. 5 дължимите средства остават във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии „Пенсионноосигурителен институт“.

НАЧИН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗМЕРА НА ПЕНСИЯТА

Чл. 13 Размерът на допълнителната пожизнена пенсия се определя въз основа на:

1. средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице в управлението от Дружеството универсален пенсионен фонд след допълването и при необходимост съгласно чл. 131, ал. 2-5 от КСО;

2. таблица за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от Националния статистически институт;

3. технически лихвен процент, определен с решение на Съвета на директорите на Дружеството и одобрен от Комисията за финансов надзор;

4. рисковия коефициент определен с решение на Съвета на директорите на Дружеството и одобрен от Комисията за финансов надзор, за пенсиите с гарантиран размер по чл. 169, ал. 4 от КСО.

5. При определяне размера на плащанията на пожизнена пенсия по чл. 10 и следващите се използва лихвения процент по т. 3, а в случаите когато пенсионерът е избрал гарантирания размер по чл. 169, ал. 4 от КСО се прилага и рисковия коефициент по т. 4.

6. Размерът на допълнителната пожизнена пенсия се изчислява като отношение (частно) на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице в управлението от Дружеството универсален фонд, след допълването ѝ при необходимост съгласно чл. 131, ал. 2-5 от КСО, към датата на изчислението, и коефициента за изчисляване на месечния ѝ размер, съгласно актюерските разчети.

7. При изчисляването на допълнителната пожизнена пенсия:

7.1. не се допуска отчитане на пола като актюерски фактор;

7.2. през първото шестмесечие на годината се използва статистическата информация по т. 2, публикувана през предходната година, а през второто шестмесечие - статистическата информация по т. 2, публикувана през текущата година.

ГАРАНТИРАН РАЗМЕР НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ ЗА СТАРОСТ И НАЧИН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕТО МУ

Чл. 13а (нов 29.06.2022 г.) (1) При отпускане на допълнителната пенсия се определя и нейният гарантиран размер.

(2) Гарантираният размер на допълнителната пенсия се изчислява въз основа на:

1. brutния размер на преведените осигурителни вноски по индивидуалната партида на лицето;

2. статистическата информация по чл. 13, т. 2;

3. техническия лихвен процент по чл. 13, т. 3.

(3) Когато размерът на средствата по индивидуалната партида към датата на определяне на пенсията, е по-голям от сумата на brutния размер на преведените осигурителни вноски по ал. 2, т. 1 за съответното лице и при изразено от него желание, Дружеството предлага изплащане на допълнителната пенсия с гарантиран размер, равен на размера на първата пенсия, изчислена на база натрупаните средства по индивидуалната партида, като се прилага и рисков коефициент по ал. 4, т. 4.

(4) В случаите по ал. 3 гарантираният размер на допълнителната пенсия се изчислява въз основа на:

1. натрупаните средства по индивидуалната партида;

2. статистическата информация по ал. 2, т. 2;

3. техническия лихвен процент по ал. 2, т. 3;

4. рисков коефициент, определен с решение на Съвета на директорите на Дружеството и одобрен от Комисията за финансов надзор.

(5) При изчисляването на гарантирания размер на допълнителната пенсия по ал. 2 и 3:

1. не се допуска отчитане на пола като актюерски фактор;

2. през първото 6-месечие на годината се използва статистическата информация по ал. 2, т. 2, публикувана през предходната година, а през второто 6-месечие – статистическата информация по ал. 2, т. 2, публикувана през текущата година.

(6) Допълнителната пенсия с гарантиран размер по ал. 3, се отпуска само ако нейният гарантиран размер е по-висок от този по ал. 2.

ПОКРИТИ РИСКОВЕ

Чл. 14 (1) (доп. 29.06.2022 г.) Дружеството покрива биометричния риск, свързан с преживяване, във всички предлагани пожизнени пенсии, в случай на недостиг във ФИПП.

(2) (доп. 29.06.2022 г.) Дружеството покрива биометричния риск, свързан със смърт, в пожизнените пенсии с гарантиран период на изплащане и в пожизнените пенсии с разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избраната от пенсионера възраст, в случай на недостиг във ФИПП.

(3) Дружеството покрива инвестиционния риск, по отношение на отпуснатите пенсии посредством заложения в изчисляването им технически лихвен процент и механизъм за актуализация, при спазване на определените гарантирани минимални размери на пенсиите.

VI. УСЛОВИЯ, РЕД, НАЧИН И СРОКОВЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА

Чл. 15 (1) За отпускане на допълнителна пожизнена пенсия за старост, Осигуреното лице придобило право на това при условията на чл. 9, подава писмено заявление по образец до Дружеството. Заявлението се подава лично в офис на Дружеството, като при подаването му лицето се легитимира с документ за самоличност. Заявлението може да се подаде и чрез упълномощен представител, който следва да е упълномощен с изрично нотариално заверено пълномощно. Освен в офис на Дружеството, заявлението може да се подаде и по пощата с нотариална заверка на подпис на лицето, което го подава, както и по електронен път, по реда на

Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги (чрез електронен подпис).

(2) Заявлението по ал. 1 трябва да съдържа:

1. Трите имена на осигуреното лице;
2. Единен граждански номер или личен номер на чужденец или друг уникален идентификатор на лицето или дата на раждане, когато е приложимо;
3. Данни от документа за самоличност;
4. Настоящ и постоянен адрес;
5. Имейл на лицето;
6. Телефонен номер;
7. Избраният от осигуреното лице пенсионен продукт (съответен вид допълнителна пожизнена пенсия за старост), както и избраните променливи възможности на предлаганите от дружеството пенсии;
8. (отм. 29.06.2022 г.)

(3) Към заявлението се прилага и удостоверение от банка за номер на банкова сметка в лева, в Република България и титуляр, а в случаите когато лицето желае да получава разсрочени плащания чрез пощенски запис, следва да изрично да посочи в заявлението пощенската станция в Република България, от която желае да получава средствата.

(4) Заявлението по ал. 1 се приема от служител на Дружеството, който му поставя входящ номер и дата, и го регистрира в информационната система. При прието заявление по ал. 1, с коректно попълнено съдържание и с приложения към него редовни документи, Дружеството в срок от 30 дни поканва лицето да сключи пенсионен договор и да получи разпореждането за отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост.

(5) При установени грешки или пропуски в заявлението или в придружаващите го документи, Дружеството в 14-дневен срок уведомява заявителя за констатираните грешки или пропуски, както и за липсващи документи.

(6) В случаите по ал. 5 Дружеството предоставя на заявителя 7-дневен срок за отстраняване на констатирани грешки и пропуски, както и за допълване на необходимите документи. Срокът за издаване на разпореждането и сключване на пенсионен договор по чл. 15, ал. 4 спира да тече от момента на изпращане на уведомлението до лицето за отстраняване на установените грешки или пропуски и се възобновява от момента на отстраняването им. В случай, че осигуреното лице не представи необходимите документи/данни в указания срок или не отговаря на условията по чл. 9, Дружеството отказва отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост, като в отказа се посочва редът и сроковете за обжалване на решението пред Съвета на директорите на Дружеството, както и възможността да бъде подадено ново заявление. Дружеството уведомява писмено лицето за отказа в 7-дневен срок от датата на постановяването му. В случай, че след обжалване Съветът на директорите потвърди постановеният отказ, решението с което го потвърждава може да се обжалва по съдебен ред.

(7) Заявленията по ал. 1 се разглеждат и се одобряват от упълномощени служители на Дружеството. Дружеството прави преглед на наличната информация и предоставя на лицето проект на пенсионен договор, съобразно с избора на пенсия, посочена в заявлението. При явяване на лицето за сключване на пенсионния договор по ал. 1, лицето получава и разпореждане за отпускане на допълнителната пожизнена пенсия.

(8) В деня на подписването на договора, същият се регистрира в Регистъра на пенсионерите и партидата съгласно чл. 9, ал. 7 се прехвърля във Фонда.

(9) Допълнителната пожизнена пенсия се отпуска от датата на сключване на пенсионния договор и се дължи от 1-во число на месеца, следващ месеца на сключване на пенсионния договор.

(10) Пенсията за месеца, за който е дължима, се изплаща на пенсионера между 19-то и 24-то число на следващия календарен месец.

(11) Неполучени в срок пенсии не по вина на Дружеството се изплащат при поискването им. За този срок Дружеството не дължи законна лихва.

Чл. 16 (1) При придобиване право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, съгласно условията на КСО и Правилата и въз основа на подадено и одобрено заявление по чл. 15, между Дружеството и Пенсионера се сключва пенсионен договор.

(2) Пенсионният договор се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. наименование, седалище, адрес на управление, търговска регистрация, единен идентификационен код /ЕИК/ на Дружеството;
2. имената, ЕГН, постоянен и настоящ адрес на Пенсионера;
3. размера на сумата, срещу която Компанията се задължава да изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост;
4. покритите рискове;
5. вида и първоначалния размер на пенсията, нейния гарантиран размер и начините за актуализацията и преизчисляването и;
6. срока на получаване на пенсията;
7. реда и начина за изплащане на пенсията;
8. права на Наследниците на Пенсионера, в зависимост от вида на изплащаната пенсия;
9. реда и начина за предоставяне на информация на Пенсионера;
10. разходи по изплащането на пенсията;
11. условията за прекратяването на договора.

Чл. 17 (1) Страните по пенсионния договор не могат да правят изменения в него по отношение на вида на пенсията, начина за изчисляването и, покритите рискове, гарантирания размер и срока на получаването и.

(2) Измененията и допълненията в условията на пенсионния договор, когато това не противоречи на ал. 1, се правят само по взаимно съгласие на страните, изразено в писмена форма при спазване на действащото законодателство.

(3) Измененията и допълненията в пенсионния договор по ал. 2 влизат в сила от момента на подписването на допълнително споразумение към него, освен в случаите, когато между страните е уговорено друго.

(4) Влезлите в сила промени на нормативни актове, след сключването на пенсионния договор, с които се създават императивни разпоредби относно неговото съдържание, стават част от съдържанието на договора, без да е необходимо подписването на допълнително споразумение към него.

Чл. 18 Пенсионният договор се прекратява при смърт на Пенсионера.

VII. РАЗХОДИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА

Чл. 19 (1) Разходите за извършване на плащания от ФИПП „Пенсионноосигурителен институт“ на допълнителните пожизнени пенсии в Република България са за сметка на Фонда и са в размер на фактически извършените, но не

повече от един лев на транзакция. В случай че фактически извършените разходи надвишават този размер, Дружеството възстановява на Фонда превишението на разходите.

(2) Разходите за извършване на плащания от ФИПП „Пенсионноосигурителен институт“ на допълнителните пожизнени пенсии в чужбина са за сметка на пенсионера.

VIII. (изм. 29.06.2022 г.) УСЛОВИЯ И РЕД ЗА АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАЩАНИЯТА И ПРЕИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ПЕНСИИТЕ

Чл. 20 Допълнителните пожизнени пенсии и разсрочените плащания по чл. 10, чл. 11, ал. 1, т. 2 и чл. 12 се **актуализират** веднъж годишно през месец Декември, като гарантираните размери по чл. 169, ал. 3 или 4 от КСО не се променят.

Чл. 21 (изм. 29.06.2022 г., изм. 23.05.2023 г.) Допълнителната пожизнена пенсия се актуализира в зависимост от техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен нейният размер и реализираната доходност от инвестирането на средствата на ФИПП през периода, за който се отнася актуализацията. Актуализацията се извършва на годишна база с доходността за периода от 1-ви Декември на предходната година до 30-ти Ноември включително на годината, в която се изчислява. Актуализацията на допълнителната пожизнена пенсия за старост се прилага по отношение на всички лица, които имат сключени договори за допълнителна пожизнена пенсия, които договори към края на месеца, предхождащ месеца на извършването на актуализацията, не са прекратени.

Чл. 22 (изм. 29.06.2022 г., изм. 23.05.2023 г.) Размерът на разсрочените плащания се актуализира в зависимост от лихвения процент, въз основа на който са изчислени техните размери и реализираната на годишна база доходност от инвестирането на средствата на ФИПП през периода, за който се отнася актуализацията. Актуализацията се извършва на годишна база с доходността за периода от 1-ви Декември на предходната година до 30-ти Ноември включително на годината, в която се изчислява. Актуализацията на разсрочените плащания се прилага по отношение на всички лица, които имат сключени договори по чл. 12, по които договори към края на месеца на извършването на актуализацията не е изтекъл срокът за получаване на разсрочени плащания.

Чл. 23 В случай, че доходността от инвестиране на средствата на ФИПП за периода на актуализацията превишава техническия лихвен процент, използван при изчисляване на пенсията и/или на разсрочените плащания, техните размери се актуализират с не по-малко от 50 на сто от положителната разлика между постигнатата доходност и използвания технически лихвен процент. Преди всяка актуализация, Съветът на директорите на Дружеството утвърждава конкретния процент от положителната разлика, който ще се използва при актуализацията на база на мотивирано предложение, в зависимост от постигнатите инвестиционни резултати на ФИПП, наличността по аналитичната сметка по чл. 192а, ал. 11 от КСО, както и в съответствие с очакванията за бъдещо развитието на ФИПП, включително инвестиционните резултати.

Чл. 24 (изм. 29.06.2022 г.) В случай, че доходността от инвестиране на средствата на ФИПП за периода на актуализацията е по-ниска в сравнение с техническия лихвен процент и лихвения процент използван при изчисляване на допълнителните пожизнени пенсии и разсрочените плащания, въз основа на които са изчислени, техните размери могат да бъдат намалявани, но само след изразходване

на средствата от аналитичната сметка по чл. 192а, ал. 11 от КСО. Размерите на допълнителните пожизнени пенсии и разсрочените плащания след намалението не могат да бъдат по-ниски от техните гарантирани размери съгласно сключените пенсионни договори.

Чл. 24а (нов 23.05.2023 г.) Актуализацията се извършва на база на теглото, съответно частта на всяко лице в доходността, подлежаща на разпределяне, които се определят на база на средствата (задълженията) към това лице, изчислени за дните престой във Фонда за периода на актуализация към общите средства и общия брой дни престой на всички лица, имащи право на актуализация, за периода на актуализация.

Чл. 25 (изм. 23.05.2023 г.) След смъртта на лице, получаващо пожизнена пенсия с включен период на гарантирано изплащане или с разсрочено изплащане до избрана възраст, неполучената част от настоящата стойност на задълженията към наследниците се актуализира по реда за актуализация на плащането към починалия до извършване на дължимото плащане на съответния наследник.

Чл. 26 (1) Лицата, които получават допълнителна пожизнена пенсия за старост и които продължават да извършва трудова дейност или започнат да упражняват такава, за която подлежат на осигуряване в универсален пенсионен фонд по смисъла на чл. 127, ал. 6 от КСО, както и лица, по чиято партия постъпят осигурителни вноски, след сключване на пенсионния договор, дължими за месеца на сключване на договора или за предходни месеци по смисъла на чл.127, ал.7 от КСО, могат да поискат не повече от веднъж в една календарна година **преизчисляване** на получаваната допълнителна пожизнена пенсия за старост, срещу прехвърляне във ФИПП на натрупаните суми от осигурителните вноски в управлението от Дружеството универсален пенсионен фонд или на част от тях.

(2) За средствата, прехвърлени по предходната алинея не се прилага гаранцията за размера на brutните вноски.

Чл. 27 (1) Преизчисляването по чл. 26. се извършва от първо число на месеца, следващ месеца, през който е подадено заявлението. Средствата от партията на лицето в управлението от Дружеството универсален пенсионен фонд, въз основа на които е извършено преизчисляването, се прехвърлят във ФИПП на датата по предходното изречение, а когато тя е неработен ден — на първия работен ден след тази дата, при спазване изискванията на Наредба № 70 на КФН от 29.06.2021 г. за изискванията към фондовете за извършване на плащания.

(2) При преизчисляването по предходната точка, не се променят гарантираните размери по чл. 169, ал. 3 или 4 от КСО.

IX. ПРИНЦИПИ, ЦЕЛИ, ИЗИСКВАНИЯ И ОГРАНИЧЕНИЯ В ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА НА ФИПП

Чл. 28 Принципи при инвестиране.

(1) Дружеството инвестира средствата на Фонда в съответствие с дългосрочните интереси на лицата, получаващи пенсии и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

(2) При инвестирането на средствата на Фонда Дружеството е длъжно да:

1. изпълнява правилата на Фонда с оглед постигане на инвестиционната му цел, както и да спазва инвестиционните ограничения, предвидени в правилата, КСО и актовете по прилагането му;

2. спазва правилата за управление на риска за Фонда и да управлява риска, като постоянно наблюдава и оценява всяка инвестиция;

3. третира равностойно и справедливо Фонда, спрямо всички фондове, които управлява;

4. предприема всички необходими действия, за да получи възможно най-добрия резултат за Фонда, като взема предвид цената, разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделката и всяко друго обстоятелство, свързано с нейното изпълнение;

5. не допуска конфликт на интереси.

Чл. 29 Инвестиционната цел на Фонда в средносрочен план е да съхрани и увеличи в номинално изражение договорените с лицата получаващи пенсии от ФИПП.

Чл. 30 Инвестиционни изисквания. Дружеството инвестира средствата на ФИПП само във:

1. финансови инструменти по ал. 1, т. 1 -4, 6, 10 и 11 на чл.176 от КСО;

2. влогове по чл.176, ал. 1, т. 5 от КСО;

Чл. 31 Забрана за инвестиране.

(1) Дружеството не може да инвестира средствата на ФИПП във:

1. финансови инструменти, издадени от Дружеството или от свързаните с него лица;

2. финансови инструменти, издадени от банка-попечител на фонд за ДПО или фонд за разсрочено плащане, управляван от Дружеството или лица, които се намират в тесни връзки с нея;

3. влогове в банка, която е свързано лице с Дружеството;

4. (изм. 29.06.2022 г.) акции и/или дялове на колективна инвестиционна схема по чл. 176, ал. 1, т. 12 от КСО и на алтернативен инвестиционен фонд по чл. 176, ал. 1, т. 13 от КСО, управлявани от свързано с Дружеството лице;

5. финансови инструменти, които не са напълно изплатени.

(2) Активите на Фонда не могат да се придобиват от:

1. Дружеството;

2. свързани с Дружеството лица;

3. друг управляван от Дружеството фонд за ДПО или фонд за извършване на плащания;

4. банка-попечител на фонд за ДПО или фонд за изплащане, управлявани от Дружеството или от лица, които се намират в тесни връзки с нея;

5. лице по чл. 123в, ал. 4 от КСО или от лица, които се намират в тесни връзки с него;

6. колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, управлявани от свързано с Дружеството лице.

(3) ФИПП не може да придобива активи от лицата по ал. 2.

(4) Забраната за придобиване по ал. 2 и 3 не се прилага в случаите на сключване на сделка на регулиран пазар в държава членка или на официален пазар на фондова борса, или на друг организиран пазар в трета държава, функциониращ редовно, признат и публично достъпен.

(5) Дружество не може да извършва къси продажби и маржин покупки на финансови инструменти за сметка на Фонда.

(6) Дружество не може да придобива или да прехвърля на регулиран пазар от името и за сметка на Фонда финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 6 и 10 от КСО, чрез сделки, които съгласно правилата за търговия на съответния регулиран пазар

подлежат единствено на регистриране на този пазар. Забраната не се прилага за сделки с акции - предмет на търгово предложение.

Чл. 32 Инвестиции в един емитент.

(1) Дружеството и управляваните от него фондовете за ДПО и фондовете за извършване на плащания не могат поотделно да притежават повече от 7 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(2) Фондовете по ал. 1 не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите с право на глас на един емитент.

(3) Дружеството и управляван от него фонд по ал. 1 не могат да придобиват акции, издадени от един емитент, и акции/дялове, издадени от едно предприятие за колективно инвестиране.

(4) Фонд по ал. 1 не може да притежава повече от 7 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(5) Фондовете по ал. 1 не могат заедно да притежават 20 и над 20 на сто от акциите без право на глас на един емитент.

(6) Фонд по ал. 1 не може да притежава повече от 20 на сто от една емисия облигации.

(7) Дружество и управляваните от него фондове по ал. 1 не могат поотделно да придобиват повече от 15 на сто от акциите/дяловете на една колективна инвестиционна схема по чл. 176, ал. 1, т. 11 от КСО. В този случай ограниченията по ал. 1, 2, 4 и 5 не се прилагат.

(8) Дружество и управляваните от него фондове по ал. 1 не могат поотделно да придобиват повече от 7 на сто от акциите/дяловете на едно предприятие за колективно инвестиране по чл. 176, ал. 1, т. 10 и 12 от КСО. В този случай ограниченията по ал. 1, 2, 4 и 5 не се прилагат.

Чл. 33 Ограничения при инвестиране.

(1) Не повече от 5 на сто от активите на ФИПП може да бъдат инвестирани във финансови инструменти, издадени от един емитент, като в това ограничение:

1. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, букви „а“ и „б“ от КСО;

2. не се включват дълговите ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, буква „в“ от КСО с инвестиционен кредитен рейтинг;

3. когато емитентът е банка, се включват и влоговете на Фонда в тази банка и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към същата банка;

4. когато емитентът е финансова институция, се включва и стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап към нея.

(2) Общата стойност на инвестициите на Фонда във финансови инструменти, издадени от дружества от една група и лицата, с които тези дружества се намират в тесни връзки, не може да превишава 10 на сто от активите на Фонда. В това ограничение се включват и:

1. влоговете на Фонда в банки от групата и в банки, които се намират в тесни връзки с дружества от групата, и стойността на нетната експозиция към тях по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап;

2. стойността на нетната експозиция по форуърдните валутни договори и договорите за лихвен суап с финансови институции от групата и финансови институции, които се намират в тесни връзки с дружества от групата.

(3) Не повече от 10 на сто от активите на Фонда може да бъдат инвестирани в

ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, буква „г“ от КСО.

(4) Не повече от 10 на сто от активите на Фонда може да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 1, буква „д“ от КСО.

(5) Не повече от 15 на сто от активите на Фонда може да бъдат инвестирани в ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 2 от КСО, като не повече от 5 на сто от активите може да са в облигации, издадени от орган на местната власт, които не се търгуват на регулиран пазар.

(6) Не повече от 20 на сто от активите на Фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 3 от КСО.

(7) Не повече от 15 на сто от активите на Фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 4 от КСО.

(8) Не повече от 20 на сто от активите на Фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 6 и 11 от КСО.

(9) Не повече от 5 на сто от активите на Фонда може да бъдат инвестирани във финансови инструменти по чл. 176, ал. 1, т. 10 от КСО, като не повече от 1 на сто от активите на фонда може да бъдат инвестирани в дружества със специална инвестиционна цел, инвестиращи във вземания.

(10) Не повече от 5 на сто от активите на Фонда може да се инвестират във влогове в една банка.

(11) Не повече от 5 на сто от активите на Фонда може да се инвестират в дялове на колективни инвестиционни схеми, управлявани от едно и също управляващо дружество.

(12) Не повече от 20 на сто от активите на Фонда може да са деноминирани във валута, различна от лев и евро, с изключение на активите, за които е налице ограничаване на валутния риск чрез сключени хеджиращи сделки съгласно чл. 179б от КСО.

Чл. 34 Дружеството не може да получава, както и да предоставя, заеми от името и за сметка на ФИПП или да бъде гарант на трети лица с активи на Фонда.

Чл. 35 Сделки за намаляване на инвестиционния риск.

(1) За намаляване на инвестиционния риск, свързан с активите на ФИПП, Дружеството може да сключва сделки, които предвиждат отлагане на изпълнението на задълженията по тях за определена бъдеща дата или срок.

(2) Сделки по ал. 1 са:

1. сделки с фючърси, търгувани на регулирани пазари в държави членки или на официални пазари на фондови борси, или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в наредба на КФН.

2. сделки с опции:

2.1. търгувани на регулирани пазари в държави членки или на официални пазари на фондови борси, или на други организирани пазари в трети държави, функциониращи редовно, признати и публично достъпни, които са посочени в наредба на КФН;

2.2. извънборсово търгувани, насрещна страна по които е банка, която подлежи на надзор от страна на компетентен орган от държава членка или от друга държава, посочена в наредба на КФН;

3. форуърдни валутни договори;

4. лихвени суапови сделки.

X. МЕТОДИ И ПЕРИОДИЧНОСТ НА ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

Чл. 36 (1) Оценката на активите на ФИПП се извършва в съответствие с изискванията на чл. 181 от КСО, Наредба № 9/19.11.2003 г. на КФН и Правилата за оценка на активите и пасивите на Дружеството и управляваните от него фондове, утвърдени от Съвета на директорите на Дружеството и представени в КФН и при стриктно спазване на изискванията на Закона за счетоводството, Международните счетоводни стандарти и действащите закони и подзаконови актове.

(2) Оценката на активите и пасивите на ФИПП се извършва от Дружеството към края на всеки месец в първия работен ден на следващия месец, с изключение на оценката към края на месец декември, която се извършва до петия работен ден на следващия месец.

(3) Дружеството извършва оценката въз основа на:

1. информация от банката попечител за всички приключени операции с активите на Фонда за последния работен ден на предходния месец;
2. извършено осчетоводяване на задълженията на Фонда и на операциите с активите му за последния работен ден на предходния месец;
3. информация за пазарните цени на активите на Фонда за последния работен ден на предходния месец;
4. определяне на справедливата стойност на активите, за които не се прилагат пазарни цени, чрез използване на съответни приложими методи.

(4) Методите и периодичността на оценката на активите и пасивите на Фонда са подробно уредени в Правилата за оценка на активите и пасивите на Дружеството и управляваните от него фондове по ал. 1 и се предоставят на заинтересованите лица при изявено желание от тяхна страна.

XI. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВОДЕНЕ НА АНАЛИТИЧНИ СМЕТКИ ВЪВ ФОНДА

Чл. 37 (1) Във ФИПП се води отделна аналитична сметка за частта от дохода на Фонда, с която не е извършена актуализация на пожизнените пенсии по реда на чл. 20 и следващите от Правилата, на основание чл. 169в, ал. 4 от КСО и при спазване на изискванията на Наредба № 70/29.06.2021 на КФН.

(2) В аналитичната сметка по ал. 1 се отразяват:

1. доходът, с който не е увеличен размерът на плащанията към пенсионерите и техните наследници по реда на чл. 169в, ал. 1 и 2 и ал. 4, изречение първо и чл. 170, ал. 6 от КСО;
2. периодът, за който се отнася неразпределеният доход по т. 1;
3. сумата, използвана от аналитичната сметка по реда на чл. 169в, ал. 4, изречение второ от КСО;
4. периодът, във връзка с който е използвана сумата по т. 3;
5. извършените операции за заделяне на средствата по т. 1 и използване на средствата по т. 3 и техните дати;
6. салдото по аналитичната сметка

(3) Дружеството представя в КФН справка за аналитичната сметка до двадесето число на месеца, следващ месеца, през който е извършена актуализацията.

ХІІ. РЕД И НАЧИН ЗА ПОКРИВАНЕ НА НЕДОСТИГ ВЪВ ФОНДА

Чл. 38 (1) Дружеството поддържа достатъчни по размер средства във ФИПП, отговарящи на цялостната му дейност, с които да гарантира покритие на поетите осигурителни рискове. В случай че размерът на средствата на Фонда е по-нисък от размера на задълженията към Пенсионерите и техните Наследници, Дружеството допълва разликата със средства от резерва по ал. 2, а при недостиг на средства в него – със собствени средства.

(2) За покриване на недостиг във Фонда Дружеството създава “Резерв за гарантиране изплащането на пожизнените пенсии” от началото на годината, следваща годината на сключване на първия пенсионен договор за изплащане на допълнителна пожизнена пенсия. Резервът се създава по решение на Съвета на директорите на Дружеството при спазване на изискванията към формирането, изчисляването и поддържането му, както и допълването му и освобождаването на средства от него, определени с Наредба № 19/08.12.2004 г. на КФН.

(3) Допълването по ал. 1 се извършва в срок до 31 март на годината, следваща тази, за която е изчислен недостигът.

Чл. 39 (1) Към 31 декември всяка година отговорният актюер на Дружеството изчислява задълженията към Пенсионерите и техните Наследници и изискуемия размер на средствата, необходими за тяхното покриване.

(2) В случай че при изчисляването по ал. 1 размерът на средствата във Фонда е:

1. по-голям от 105 на сто от размера на задълженията към Пенсионерите и техните Наследници, превишението над 105 на сто може да се прехвърля в резерва по чл. 38, ал. 2.

2. между 100 и 105 на сто от размера на задълженията към Пенсионерите и техните Наследници, превишението над 100 на сто остава във фонда.

(3) Изискванията към формирането и поддържането на ФИПП, изчисляването на изискуемия размер на средствата в него и на превишението по ал. 2, допълването на фонда и освобождаването на средства от него се определят с Наредба № 70/29.06.2021 на КФН.

Чл. 39а (1) Резервът по чл. 38, ал. 2. се формира от:

1. превишението във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии по чл. 39, ал. 2, т. 1;

2. собствени средства на Дружество;

3. прехвърлени средства по реда на чл. 170, ал. 9, т. 1 и т. 3 от КСО.

(2) Дружеството отчита резерва чрез отделна счетоводна сметка. Средствата на резерва може да се използват само за покриване на недостиг във ФИПП.

(3) Резервът за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии е в размер не по-малко от 1 на сто от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници към 31 декември на отчетната година и максималният му размер е 2 на сто от настоящата стойност на задълженията към Пенсионерите и техните Наследници.

(4) Средствата на резерва се инвестират в съответствие с изискванията на КСО. Оценката на неговите активи и пасиви се извършва към края на всеки календарен месец съгласно чл. 181 от КСО.

XIII. РАЗМЕР НА ТАКСАТА, СЪБИРАНА ОТ ДРУЖЕСТВОТО

Чл. 40 (1) За осъществяване на дейността по управлението на ФИПП се въвежда такса по смисъла на чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО в полза на Дружеството.

(2) Таксата по ал. 1 се изчислява върху стойността на нетните активи на фонда, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от Дружеството и е в размер на 0,5 на сто годишно. Таксата се начислява към последния работен ден на всеки месец. Броят на календарните дни за първия месец се изчисляват считано от деня на постъпване на първите средства във Фонда.

(3) При отчисляването на таксата по ал. 1 се спазват редът и начина, определени в Наредба № 52/21.10.2016 г. на КФН.

(4) Дружеството не събира други такси и удържки, свързани с управлението на ФИПП, освен посочените в настоящите Правила, които са задължителни по смисъла на чл. 201 от КСО.

XIV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДРУЖЕСТВОТО, НА ПЕНСИОНЕРИТЕ И НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ

Чл. 41 (1) Дружеството има следните права и задължения:

1. Дружеството извършва дейност по ДЗПО съгласно изискванията на приложимото българско законодателство;

2. Задължава се да управлява ФИПП с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация на инвестициите в интерес на пенсионерите и техните наследници;

3. Да запознава лицата, които възнамеряват да сключат пенсионен договор, с тези Правила, както и да им предоставя при поискване заверено копие от тях;

4. Да уведомява Националната агенция за приходите за всяко лице, с което сключи пенсионен договор, в срок от три работни дни от сключването на договора;

5. Задължително отпуска пожизнена пенсия, при условие че натрупаните средства по индивидуалната партия в управлението от Дружеството универсален пенсионен фонд позволяват отпускане на пенсия, в размер, не по-малък от определения в чл. 9, ал. 3;

6. Да изплаща на пенсионера допълнителна пожизнена пенсия за старост при условията, реда и сроковете, определени в КСО, актовете по прилагането му, Правилата за организацията и дейността на УПФ „Пенсионноосигурителен институт“, Правилата и пенсионния договор;

7. Да събира таксата по чл. 40 и в съответствие с КСО;

8. Да управлява средствата на пенсионера съгласно условията посочени в КСО и Правилата;

9. Да актуализира и/или преизчислява допълнителната пожизнена пенсия за старост и на разсроченото плащане по реда на Раздел VIII;

10. Да изисква от пенсионера необходимите документи във връзка с изплащането на допълнителната пенсия;

11. Да съхранява документите от значение за упражняване на правата на пенсионера и неговите наследници в нормативно установените срокове;

12. Да откаже достъп до електронното досие и за използването на електронни документи от него след съществени пропуски или при не представяне на

удостоверителни документи /лична карта, паспорт или друг удостоверятелен документ/;

(2) Пенсионноосигурителното дружество, осигурителните посредници и упълномощените от тях лица не може да предоставят на трети лица информацията, с която разполагат за осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и осигурителите, с изключение на случаите, предвидени в закон.

Чл. 42 (1) Пенсионер, който получава пенсионно плащане от ФИПП, има следните права:

1. Да получава допълнителна пожизнена пенсия за старост при условията, реда и сроковете, определени в КСО актовете по прилагането му, Правилата за организацията и дейността на УПФ „Пенсионноосигурителен институт“, настоящите Правила и пенсионния договор;

2. Да подава сигнали и жалби относно грешки, пропуски и нарушения в дейността на осигурителните посредници и служителите на дружеството, както и срещу отказ да му бъде издадено копие от Правилата, действащи към момента на сключване на договори, както и актуалните Правила, към момента на тяхното поискване, както и да сигнализира КФН за нарушения в дейността на дружеството;

3. Преизчисляване на допълнителната пожизнена пенсия за старост и на разсроченото плащане по реда на Раздел VIII;

4. Да получи копие от електронните документи в електронното досие на хартиен или електронен носител след представяне на необходимите удостоверятелни документи;

5. Да обжалва отказът за достъп до електронното досие и за използването на електронни документи от него в едномесечен срок от датата на отказа.

(2) Лицето има право да поиска и информацията относно всички съществени елементи по получаването на пенсионни плащания от ФИПП.

(3) Пенсионер, който получава пенсионно плащане от ФИПП, има следните задължения:

1. Да уведомява дружеството в 14 - дневен срок за всяка промяна в личните си данни, които се обработват от него, като представят и съответните документи, както и за промяна на други обстоятелства, които са от значение за изпълнение на неговите задължения (в т.ч. банкови сметки, адрес, ЕГН/ЛНЧ, имейл адрес и др.);

2. Да предоставя поискана от дружеството информация по ред и начин, уредени в КСО и актовете по прилагането му, Правилата, и пенсионния договор.

Чл. 43 (1) (изм. 29.06.2022 г.) При смърт на лице, което получава допълнителна пожизнена пенсия от ФИПП по чл. 11 и чл. 12 от настоящите Правила, наследяемите средствата се изплащат на наследниците му по закон при съответно прилагане на чл. 3, чл. 4, ал. 1 и чл. 5 - 10а от Закона за наследството. Средствата, дължими на низходящите на осигурения, които са починали след него, се изплащат поравно на техните низходящи, като по-близките по степен изключват по-далечните.

(2) При смърт на пенсионер с пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане, преди изтичане на периода на гарантирано изплащане на наследниците по ал. 1 се изплаща еднократно настоящата стойност на дължимите му плащания до края на периода на гарантирано изплащане.

(3) При смърт на пенсионер с пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст, по време на разсроченото изплащане на наследниците по ал. 1 се изплаща еднократно сума, възлизаща на настоящата стойност на разсрочените плащания, дължими след

смъртта му съгласно предвидения план за разсрочено изплащане в договора с починалия.

(4) След смъртта на лице, получаващо плащане по ал. 2 и 3, неполучената сума се актуализира по реда за актуализация на плащането към починалия до извършване на дължимото плащане на съответния наследник.

(5) Отказът от наследството на починалия не лишава наследниците по ал. 1 от правата им по ал. 1 - 5 на чл. 170 от КСО.

(6) Получаването на средства по ал. 1 - 5 не се счита за приемане на наследство.

(7) Когато няма наследници по ал. 1:

1. средствата по индивидуалната партида на починало осигурено лице в универсален пенсионен фонд постъпват във фонда за изплащане на пожизнени пенсии, а когато такъв фонд не е създаден - в резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии;

2. дължимите средства по ал. 2 и 3 остават във фонда за изплащане на пожизнени пенсии;

3. дължимите средства по ал. 4 на чл. 170 от КСО се прехвърлят във фонда за изплащане на пожизнени пенсии, а когато такъв фонд не е създаден - в резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии.

XV. РЕД И НАЧИН ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА ЛИЦАТА, ПОЛУЧАВАЩИ ПЛАЩАНИЯ, И НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ, И ЗА ОБЯВИ И СЪОБЩЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФИПП

Чл. 44 (1) Дружеството предоставя на лицата, получаващи плащания от ФИПП, и на техните наследници информация относно вида плащане, реда и начина на извършването му, както и всяка друга информация за дейността на Дружеството и ФИПП. Информацията се предоставя на лицата, получаващи плащания и на техните наследници по техен избор по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страницата на пенсионноосигурителното дружество, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя се предоставя на хартиен носител.

(2) В случаите, когато е предоставена информация по електронен път, по искане на съответното лице информацията се предоставя и на хартиен носител.

(3) Дружеството запознава лицата, които възнамеряват да сключат пенсионен договор, с правилата на Фонда, и им предоставя заверено копие от него при поискване.

(4) (изм. 29.06.2022 г.) При поискване, Дружеството издава на пенсионер, получаващ допълнителна пожизнена пенсия за старост уникален идентификатор, който му осигурява електронен достъп до данните в електронното му досие, да извършва справки и да проследява пенсионната си история.

(5) При поискване, Дружеството предоставя в 7-дневен срок на пенсионера, съответно на наследник на пенсионера, копие от електронен документ в електронното му досие на хартиен или на електронен носител. При поискване, Дружеството снабдява Пенсионера, съответно неговите наследници със заверено копие от пенсионния му договор и/или с друга информация предвидена в КСО, актовете по прилагането му или настоящите Правила.

(6) При преобразуване на Фонда за извършване на плащания лицата, получаващи плащания от него, се уведомяват за преобразуването.

(7) До 10-о число на следващия го месец Дружеството публикува на своята страница в Интернет информация за обема и структурата на инвестициите по видове активи и емитенти на финансови инструменти на Фонда за предходния месец. Информацията се изготвя по данни към края на предходния месец.

Чл. 45 (1) Пенсионноосигурителното дружество оповестява правилата на Фонда, както и за направени изменения и допълнения на своята страница в интернет в деня на вписването им в Регистъра на КФН за дружествата за допълнително социално осигуряване и управляваните от тях фондове.

(2) Всяка друга информация, свързана с дейността на ФИПП, се оповестява по подходящ начин и в съответствие с изискванията на Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН.

XVI. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПЪЛНЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА

Чл. 46 (1) Изменения и допълнения на тези правилата се правят при условие че:

1. Има промени в законодателната уредба на допълнителното пенсионно осигуряване, които се отнасят и за Фондовете за изплащане на пожизнени пенсии;
2. Има промени в подзаконовата уредба на допълнителното пенсионно осигуряване, които се отнасят и за Фондовете за изплащане на пожизнени пенсии;
3. Има съществени обективни промени в структурата и състава на осигурените лица и обществени нагласи, насочени към конкретно формулирани обосновани искания.

(2) Промени могат да се правят само при условие, че не противоречат на законовата и подзаконовата нормативна уредба

Чл. 47 (1) Изменения и допълнения на тези Правила се извършват с решение на Съвета на директорите на Дружеството.

(2) (изм. 29.06.2022 г.) Дружеството представя в КФН решението на Съвета на директорите за приемане на изменения и допълнения в Правилата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии в срок три работни дни от вземане на решението, ведно с изменените и допълнени Правила.

(3) Дружеството оповестява правилата на Фонда и техните изменения и допълнения на своята страница в интернет в деня на приемането им.

XVII. ЗАПАЗВАНЕ НА ПРАВАТА НА ЛИЦАТА С ОТПУСНАТИ ПЕНСИИ ПРЕДИ ПРИЕМАНЕТО НА ПРОМЯНА В ПРАВИЛАТА, НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ И НА ПОЕТИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ТЯХ

Чл. 48 (1) При извършването на изменения и допълнения в Правилата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии правата на Пенсионерите, съответно на техните Наследници и поетите от Дружеството задължения към тях се запазват, освен ако със съответното лице бъде договорено друго, но само по взаимно съгласие на страните, изразено в писмена форма и при спазване на действащото законодателство.

(2) Измененията и допълненията на Правилата, водещи до намаляване на събираната такса или увеличаване на плащанията по друг начин, се прилагат към Пенсионерите и техните Наследници, без да се сключва допълнително споразумение с тях. Същото се отнася до промените, когато касаят:

1. наименованието на Фонда;
2. наименованието, седалището и адреса на управление на Дружеството;

3. целите, изискванията и ограниченията в инвестиционната политика на Фонда;
4. методите и периодичността на оценка на активите на Фонда;
5. условията и реда за водене на аналитичната сметка във Фонда;
6. реда и начина за покриване на недостиг във Фонда;
7. условията и реда за изменения и допълнения на Правилата;
8. изричното посочване на запазването на права на Пенсионерите преди приемането на съответната промяна в Правилата;
9. датите на приемането на Правилата и на последващите изменения и допълнения в тях;

XVIII. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (изм. 29.06.2022 г., (изм. 23.05.2023 г.) Тези правила са приети на основание чл.144а, ал. 1 от КСО, с решение по Протокол № 8 от 12.05.2022 г от заседание на Съвета на директорите на „Пенсионноосигурителен институт“ АД и влизат в сила считано от датата на приемането им, изм. и доп. с Решение по Протокол № 12 от 29.06.2022 г. от заседание на Съвета на директорите на „Пенсионноосигурителен институт“ АД, изм. и доп. с Решение по Протокол № 8 от 23.05.2023 г. от заседание на Съвета на директорите на „Пенсионноосигурителен институт“ АД.

§ 2. При спазване на принципите по чл. 175 от КСО „Пенсионноосигурителен институт“ АД може да не прилага ограниченията по чл. 26 от настоящите Правила в срок до 12 месеца от учредяването на Фонда за изплащане на допълнителни пожизнени пенсии.

§ 3. Разпоредбите на тези Правила се прилагат, доколкото в закон или в друг нормативен акт не са установени други разпоредби, които са задължителни за допълнителното задължително пенсионно осигуряване.

§ 4. За неуредени с Правилата въпроси се прилагат разпоредбите на КСО и действащото законодателство.

Славейко Гергинов
Изпълнителен Директор

Божидар Чанков
Изпълнителен Директор